

Delregional rutin för att säkerställa hälso- och sjukvård samt tandvård för barn och unga placerade utanför det egna hemmet

Inledning

Placerade barn och unga har betydligt fler hälsoproblem än andra jämnåriga. De har bland annat högre förekomst av psykisk ohälsa, sämre munhälsa och lägre vaccinationstäckning.

Socialtjänsten, hälso- och sjukvården och tandvården har utifrån gällande regelverk och den länsgemensam överenskommelse om samverkan tillsammans ansvar för att placerade barn och unga får den hälso- och sjukvård samt tandvård de har rätt till.

[Överenskommelse Samverkan för barns och ungas hälsa](#)

Syfte

Syftet med denna rutin är att på delregional nivå underlätta för socialtjänsten, hälso- och sjukvården och tandvården att tillämpa den länsgemensamma överenskommelsen. Samt tydliggöra vilka aktiviteter som respektive part behöver utföra för att det enskilda barnet eller ungdomen ska få en säkerställd tillgång till hälso- och sjukvård och tandvård i samband med en placering utanför det egna hemmet.

Omfattning

Rutinen omfattar barn och ungdomar i åldern 0–20 år där socialtjänsten fattat beslut att barnet eller ungdomen ska placeras utanför det egna hemmet utifrån bestämmelser i Socialtjänstlagen (SoL), Lag med särskilda bestämmelser om vård av barn och unga (LVU) eller Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Processbeskrivning

Samverkansprocessen omfattar kommunens socialtjänst, regionens hälso- och sjukvård samt tandvården. Barnet eller ungdomens unika situation och behov avgör vilka kompetenser/resurser som behöver involveras inom de olika verksamheterna.

Samverkan och stöd- och vårdinsatserna omfattar momenten *hälsoundersökning* och *läkarundersökning inför ansökan om tvångsvård*. Ett barn eller ungdom som ska genomgå en läkarundersökning inför ansökan om tvångsvård kan också ha behov av en hälsoundersökning. Om detta behov finns behöver socialtjänsten inkomma med en begäran om *läkarundersökning inför ansökan om tvångsvård* och en begäran om *hälsoundersökning*. Barnet eller ungdomen och i förekommande fall vårdnadshavare ska i möjligast mån ges tillfälle att påverka stöd- och vårdinsatserna.

Begära och utföra hälsoundersökning

Socialtjänsten ska om det inte är uppenbart obehövt initiera/begära en hälsoundersökning omfattande fysisk/psykisk samt oral hälsa i samband med en placering. Vårdcentral och Folktandvården utför den begärda hälsoundersökningen i enlighet med aktuell RMR. Dessa hälsoundersökningar ska vara utförda inom 4 veckor från att de initierats av socialtjänsten.

Syftet med hälsoundersökningen är att identifiera aktuella och tidigare försummade hälso- och sjukvårdsbehov för att möjliggöra åtgärder och fortsatt medicinsk uppföljning. Tecken på fysisk, psykisk och/eller intellektuell funktionsnedsättning ska också uppmärksammas.

Begära fysisk/psykisk hälsoundersökning

- Socialtjänsten skickar begäran till den vårdcentral där barnet eller ungdomen är listad alternativt enligt närhetsprincipen.
- I underlaget ska det framkomma till vilket datum undersökningen samt underlaget ska vara klart.
- Socialtjänsten tillför i begäran om möjligt och efter inhämtat samtycke uppgifter om var vårdcentralen kan inhämta:
 - Förlossningsjournal
 - Barnhälsovårdsjournal
 - Journal från elevhälsans medicinska och psykologiska insats
 - Journal från barn- och ungdomspsykiatrisk verksamhet
 - Journal från barn- och ungdomshabiliteringen
 - Journal från barn- och ungdomsmedicinsk verksamhet samt
 - Socialnämndens personakt om barnets eller den unges fysiska och psykiska hälsa

Genomföra fysisk/psykisk hälsoundersökning

- Inför hälsoundersökningen bör vårdcentralen inhämta uppgifter från:
 - Förlossningsjournal
 - Barnhälsovårdsjournal
 - Journal från elevhälsans medicinska och psykologiska insats
 - Journal från barn- och ungdomspsykiatrisk verksamhet
 - Journal från barn- och ungdomshabiliteringen
 - Journal från barn- och ungdomsmedicinsk verksamhet samt
 - Socialnämndens personakt om barnets eller den unges fysiska och psykiska hälsa
- Inför hälsoundersökningen görs en bedömning av vem som är lämplig att genomföra undersökningen utifrån barnet eller ungdomens unika situation. Beakta exempelvis om barnet eller ungdomen varit utsatt för sexuella övergrepp.
- Hälsoundersökningen utförs.
- Efter hälsoundersökningen ska vårdcentralen skriva ett utlåtande till socialtjänsten. Utlåtandet ska innehålla uppgifter om:
 - Medicinsk bedömning och barnets behov
 - Eventuella utredningar och undersökningar som planeras
 - Eventuella remisser som skickas
 - Om fortsatt uppföljning ska ske på vårdcentral eller specialistmottagning

Begära oral hälsoundersökning

- Socialtjänsten skickar begäran till den av Folktandvårdens tandvårdskliniker där barnet eller ungdomen är listad alternativt enligt närhetsprincipen.
- I underlaget ska det framkomma till vilket datum undersökningen samt underlaget ska vara klart.
- Socialtjänsten tillför om möjligt och efter inhämtat samtycke om var tandvårdskliniken kan inhämta tidigare tandvårdsjournal.

Genomföra oral hälsoundersökning

- Inför den orala hälsoundersökningen bör Folktandvården inhämta uppgifter från:
 - Tidigare tandvårdsjournal
- Den orala hälsoundersökningen genomförs.
- Efter hälsoundersökningen ska Folktandvården skriva ett utlåtande till socialtjänsten. Utlåtandet ska innehålla uppgifter om:
 - Medicinsk bedömning och barnets behov
 - Eventuella utredningar och undersökningar som planeras
 - Eventuella remisser som skickas
 - Om fortsatt uppföljning ska ske på den aktuella tandvårdskliniken eller på specialistmottagning

Begära och utföra läkarundersökning i samband med ansökan om tvångsvård

När socialtjänsten gör en ansökan vid rätten om tvångsvård enligt Lag med särskilda bestämmelser om vård av barn och unga (LVU) eller Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) ska socialtjänsten inkomma med ett läkarintyg som redogör för eventuella medicinska risker eller hinder för placeringen.

Läkarundersökningen samt upprättandet av läkarintyget ska utföras av vårdcentralen skyndsamt. Vårdcentralen ska kunna bistå socialtjänsten med tolkning av uppgifterna i intyget.

Begära läkarundersökning inför ansökan om tvångsvård

- Socialtjänsten skickar begäran till den vårdcentral där barnet eller ungdomen är listad alternativt enligt närhetsprincipen.
- I underlaget ska det framkomma till vilket datum undersökningen samt underlaget ska vara klart.
- Underlaget kan skickas per fax eller säker e-post.

Utföra läkarundersökning inför ansökan om tvångsvård

- Vårdcentralen utför den specifika läkarundersökning.
- Efter läkarundersökningen ska vårdcentralen skriva ett läkarintyg till socialtjänsten.

Samverkan kring den enskilde- Samordnad individuell planering (SIP)

SIP ska erbjudas i enlighet med den länsgemensamma riktlinjen.

[Riktlinje för SIP - Vårdsamverkan i Västra Götaland](#)